

Илија — Број Три

Нека буде познато

Jeff Pippenger

2023-09-29

И догоди се у време приношења вечерње жртве да приступи пророк Илија и рече: Господе, Боже Авраамов, Исаков и Израиљев, нека се данас зна да си ти Бог у Израиљу, и да сам ја слуга твој, и да сам по твојој речи учинио све ово. 1. Царевима 18:36.

Разматрали смо обележја Илије као симбола. Једно од тих обележја јесте да су служба и порука Илије, Јована Крститеља и Вилијама Милера били оруђа суда. Господ је употребио њихову поруку да испита њихове одговарајуће историје. Исус је рекао да, да Он није дошао, свадљиви Јевреји не би имали грех.

Да нисам дошао и говорио им, не би имали греха; а сада немају изговора за свој грех. Јован 15:22.

Језекиљ указује на исто начело за цепидлачаве Јевреје свога доба.

Јер су они дрска деца и тврда срца. Шаљем те к њима; и рећи ћеш им: Овако говори Господ Бог. А они, било да ће чути, било да ће одустати, (јер су дом одметнички,) ипак ће знати да је пророк био међу њима. Језекиљ 2:4, 5.

Симболика Илије обухвата и његову улогу као оруђа суда.

„Они који су ангажовани у објављивању поруке трећег анђела истражују Свето писмо по истом плану који је усвојио отац Милер. У малој књизи под насловом *Views of the Prophecies and Prophetic Chronology*, отац Милер даје следећа једноставна, али разумна и важна правила за проучавање и тумачење Библије:

„1. Свака реч мора имати своје одговарајуће место у предмету изложеном у Библији; 2. Целокупно Писмо је неопходно и може се разумети марљивом применом и проучавањем; 3. Ништа што је откривено у Писму не може нити ће бити сакривено од оних који ишту у вери, не сумњајући; 4. Да би се разумела наука, саберите сва места Писма о предмету који желите да упознате, затим допустите да свака реч има свој одговарајући утицај; и ако своје гледиште можете образовати без противречности, не можете бити у заблуди; 5. Писмо мора бити свој сопствени тумач, јер је само себи правило. Ако зависим од учитеља да ми га тумачи, а он би нагађао његово значење, или желео да оно буде такво због свога секташког вероисповедања, или да би га сматрали мудрим, тада су његово нагађање, његова жеља, његово вероисповедање или његова мудрост моје правило, а не Библија.”“

„Горе наведено представља део ових правила; и у нашем проучавању Библије сви ћемо добро учинити ако обратимо пажњу на изложена начела. “

„Истинска вера заснива се на Светом писму; али Сотона употребљава тако многа средства да изврне Свето писмо и уведе заблуду, да је потребна велика опрезност ако неко жели да сазна шта оно заиста учи. Једна од великих обмана овога времена јесте да се много задржава на осећањима, и да се полаже право на поштење, док се занемарују јасне изјаве Божје речи зато што се та реч не подудара са осећањем. Многи немају никаквог темеља за своју веру осим осећања. Њихова религија састоји се у узбуђењу; када то престане, њихова вера ишчезава. Осећање може бити плева, али реч Божја је пшеница. И „шта“, каже пророк, „има плева с пшеницом?““

„Нико неће бити осуђен зато што није послушао светлост и знање које никада није имао и које није могао да стекне. Али многи одбијају да се покоре истини која им се износи преко Христових посланика, јер желе да се прилагоде мерилу овога света; и истина која је допрла до њиховог разума, светлост која је засјала у души, осудиће их на Суду. У овим последњим данима ми имамо нагомилану светлост која је сијала кроз све векове, и сходно томе бићемо држани одговорнима. Пут светлости није у равни са светом; то је насут пут. Ако ходимо тим путем, ако трчимо путем Господњих заповести, наћи ћемо да је „стаза праведничка као видело светло, које светли све више и више до потпунога дана.“ Review and Herald, November 25, 1884.

Нисмо „осуђени зато што нисмо послушали светлост и знање које“ „никада нисмо имали, и“ које „нисмо могли стећи.“ Важан аспект ове изјаве јесте израз „нисмо могли стећи.“ Илија, Јован и Милер представљају светлост за своје одговарајуће нараштаје, светлост која се могла стећи. Присуство њихове поруке уклонило је покров онога што се у Сједињеним Државама правно назива „уверљиво порицање“. Порука Илије у сваком нараштају у коме се објављује уклања свако „уверљиво порицање“, те тако цело то нараштаје држи одговорним за светлост која се тада износи.

„Мој брат је једном приликом рекао да неће слушати ништа у погледу науке коју ми држимо, из страха да не буде осведочен. Није хтео да долази на скупове, нити да слуша проповеди; али је касније изјавио да је увидео да је крив исто тако као да их је слушао. Бог му је дао прилику да упозна истину, и Он ће га сматрати одговорним за ту прилику. Међу нама има многих који имају предрасуде против учења о којима се сада расправља. Они неће да дођу да чују, неће да мирно истражују, него износе своје примедбе у тами. Они су потпуно задовољни својим положајем. ‘Јер говориш: богат сам, и обогатио сам се, и ништа ми не треба; а не знаш да си ти несрећан, и невољан, и сиромах, и слеп, и наг. Саветујем те да купиш од мене злата жеженога у огњу, да се обогатиш; и беле хаљине, да се обучеш, и да се не покаже срамота нагоде твоје; и очи помажи машћу за очи, да видиш. Ја које год љубим, карам и поправљам; постарај се, дакле, и покај се’ (Откривење 3:17–19).”

„Ово место из Писма односи се на оне који живе под звуком поруке, али који неће да дођу да је чују. Како знате да Господ не даје свеже доказе Своје истине, стављајући је у нови оквир, да би се приправио пут Господњи? Какве сте планове полагали да се нова светлост улије кроз редове Божјег народа? Какве доказе имате да Бог није послао светлост Својој деци? Свака самодовољност, егоизам и гордост мишљења морају се

одбацити. Морамо доћи к Исусовим ногама и учити од Њега, који је кротак и смиран у срцу. Исус није поучавао Своје ученике као што су рабини поучавали своје. Многи од Јевреја долазили су и слушали како Христос открива тајне спасења, али нису долазили да уче; долазили су да критикују, да Га ухвате у некој недоследности, како би имали нешто чиме би створили предрасуду у народу. Били су задовољни својим знањем, али деца Божја морају познавати глас Истинитог Пастира. Није ли ово време када би било веома прикладно постити и молити се пред Богом? У опасности смо од раздора, у опасности смо да станемо на стране у спорном питању; и зар не треба усрдно да тражимо Бога, са понижењем душе, да бисмо знали шта је истина?“ Selected Messages, књига 1, 413.

Они који представљају Илијину поруку јесу оруђа суда у процесу очишћења који припрема пут Веснику завета да очисти храм. У извршавању дела чишћења храма открива се светлост садашње истине. Када се она не би открила, они које је Христос тражио и које и даље тражи да очисти задржали би свој лаодикијски плашт самообмане. Илија симболизује службу која износи истину као оруђе суда. Зато смо обавештени да они који су одбацили поруку Јована Крститеља нису могли имати користи од Исусовог учења.

„Било ми је указано натраг на објављивање првог Христовог доласка. Јован је био послан у духу и сили Илијиној да припреми пут Исусу. Они који су одбацили Јованово сведочанство нису имали користи од Исусовог учења.“ Early Writings, 258.

У пророчким историјама које представљају очишћење Божјег народа, открива се порука садашње истине која тај нараштај чини одговорним за то да ли ће изабрати таму или светлост.

А ти, Даниле, затвори ове речи и запечати књигу до времена свршетка: многи ће претраживати, и знање ће се умножити.... И рече: Иди својим путем, Даниле; јер су ове речи затворене и запечаћене до времена свршетка. Многи ће се очистити, убелити и бити окушани; а безбожници ће чинити безбожно; и ниједан од безбожника неће разумети; али ће разумни разумети. Данило 12:4, 9, 10.

Они који представљају Илијину поруку за своја поколења Христос препознаје као Своје посланике, да би их употребио као оруђа суда. То је оно што је Илија означавао када је рекао: „нека се данас зна да си ти Бог у Израилу, и да сам ја слуга твој, и да сам све ово учинио по твојој речи.“

Ову истину је и Исус изнео у вези са Јованом Крститељем.

И кад они одлажаху, Исус стаде говорити мноштву о Јовану: Шта сте изишли у пустињу да видите? Трску коју ветар љуља? Него шта сте изишли да видите? Човека обучена у меке хаљине? Ето, они што носе меке хаљине по царским су дворима. Него шта сте изишли да видите? Пророка? Да, кажем вам, и више од пророка. Јер то је онај за кога је написано: Ево, ја шаљем анђела својега пред лицем твојим, који ће приправити пут твој пред тобом. Матеј 11:7–10.

Јован је био више него пророк; био је оруђе суда, и његова служба била је препозната од његовог нараштаја, јер су они изашли у пустињу да га виде, исто онако сигурно као што је сав Израил дошао на Кармил по Ахавовој заповести. Вилијам Милер је разумео умножење знања које је било отпечаћено 1798. године. Он је представљао оне који су протрчавали тамо-амо по Божјој Речи како се знање умножавало. Његова порука била је заснована на пророчком времену, и 1840. године његова порука и служба били су постављени пред његов нараштај на такав начин да је сав протестантски свет посматрао да види да ли његова методологија делује. Када је то било потврђено, његова порука била је пронета широм света.

„Године 1840. још једно изванредно испуњење пророштва изазвало је широко интересовање. Две године раније, Џосаја Лич, један од водећих проповедника који су проповедали други долазак, објавио је тумачење 9. поглавља Откривења, предсказујући пад Османског царства. Према његовим прорачунима, та сила је требало да буде оборена... 11. августа 1840, када се може очекивати да османска власт у Цариграду буде сломљена. И ја верујем да ће се показати да је тако.“

„Управо у означено време Турска је, преко својих посланика, прихватила заштиту савезничких сила Европе и тако се ставила под контролу хришћанских народа. Тај догађај је тачно испунио пророчанство. Када се то прочуло, мноштво људи било је уверено у исправност начела пророчког тумачења које су усвојили Милер и његови сарадници, и адвентном покрету дат је чудесан подстрек. Људи од учености и угледа придружили су се Милеру, како у проповедању тако и у објављивању његових гледишта, а од 1840. до 1844. дело се брзо ширило.“ Велика борба, 334, 335.

Период од „1840. до 1844.“ представља историју „седам громава“ из десете главе Откривења. У тој историји био је покренут процес очишћења који је био представљен у трећој глави Малахије и у два Христова чишћења храма. Процес очишћења био је поступан процес испитивања, заснован на Милеровом разумевању начела дан за годину. Они који представљају Илијину поруку припремају пут да весник завета изненада дође у свој храм, и они су симбол оруђа суда којим се весник завета служи да избаци оне који изабирају таму пре него светлост.

Ја вас, дакле, крштавам водом за покајање; али Онај који долази за мном јачи је од мене, коме ја нисам достојан ни обућу понети; Он ће вас крстити Духом Светим и огњем. У Његовој је руци вејача, и Он ће темељно очистити своје гумно, и сабраће своју пшеницу у житницу; а плеву ће спалити огњем неугасивим. Матеј 3:11, 12.

У Христово доба, представљено у Јовану 6:66, Он је изгубио више ученика него у било које друго време. У Чезњи векова, где се разматра овај одломак из Јована, управо је методологија пророчке примене била сам разлог што су ученици отишли. Они нису могли да разумеју да дословно представља духовно, а према апостолу Павлу дословно долази пре духовног.

Тако је и написано: Први човек, Адам, поста душа жива; последњи Адам поста дух који оживљује. Али није најпре духовно, него природно, а потом духовно. 1. Коринћанима 15:45, 46.

Невољни, и стога неспособни, Јевреји су одбили да разумеју Христа када је објавио да је Он хлеб с неба који треба јести. Обичаји и предања надвладала су методологију коју је примењивао сам Христос. У вези с овом историјом, сестра Вајт је записала:

„Јавним укором због њиховог неверја ови ученици су се још више отуђили од Исуса. Били су веома незадовољни, и желећи да повреду Спаситеља и удовоље злоби фарисеја, окренули су Му леђа и с презиром Га оставили. Начинили су свој избор, узели су облик без духа, љуску без језгра. Своју одлуку никада потом нису опозвали; јер више нису ходили с Исусом.“

„Коме је лопата у руци Његовој, и очистиће добро гумно своје, и скупиће пшеницу своју у житницу.“ Матеј 3,12. То је било једно од времена прочишћавања. Речима истине кукољ се одвајао од пшенице. Пошто су били сувише сујетни и самоправедни да би примили укор, сувише привржени свету да би прихватили живот понизности, многи су се одвратили од Исуса. Многи и данас чине исто. Душе се данас испитују као што су били испитани они ученици у синагоги у Капернауму. Када се истина приближи срцу, они увиђају да њихов живот није у складу са вољом Божјом. Они увиђају потребу за потпуном променом у себи; али нису вољни да прихвате дело самоодрицања. Зато се гнев када се њихови греси открију. Одлазе увређени, као што су и ученици оставили Исуса, мрмљајући: „Ово је тврда беседа; ко је може слушати?“ Чежња векова, 392.

То је Малахијин весник завета који огњем прочишћава синове Левијеве. Он темељно чисти своје гумно, одвајајући жито од кукоља. Тај посао врши лопатом за вејање. Лопата за вејање је оно што остварује раздвајање, а лопата за вејање јесте вест садашње истине за сваку одговарајућу историју у којој Он прочишћава синове Левијеве. Лопата за вејање јесте Илијина вест и весници, који представљају оруђе суда.

Ево, ја ћу послати гласника свога, и он ће приправити пут преда мном; и Господ, кога тражите, изненада ће доћи у храм свој, и гласник савеза, коме се радујете; ево, он ће доћи, вели Господ над војскама. Али ко ће поднети дан његова доласка? и ко ће опстати кад се он појави? јер је он као огањ топиочев и као сапун белиочев. И седеће као онај који топи и прочишћава сребро; и очистиће синове Левијеве, и прочистиће их као злато и сребро, да би приносили Господу принос у праведности. Тада ће принос Јудин и Јерусалимов бити мио Господу као у старе дане и као у пређашње године. Малахија 3:1–4.

Онај који долази после Јована Крститеља јесте Онај који веје своје гумно лопатом и који је као огањ рафинилачев. Дело очишћења извршава гласник завета и, стога, оно указује на историју у којој Господ ступа у завет са новим изабраним заветним народом. Када је древни Израил био избављен из ропства египатског, једна од тема те свете историје било је питање „првенца“. Било да је реч о смрти египатских првенца, или о Божјем одређењу Израилља као Свога првенца.

И реци фараону: Овако говори Господ: Израел је син мој, првенац мој. И кажем ти: пусти сина мојега да ми послужи; а ако одбијеш да га пустиш, ево, убићу сина твојега, првенца твојега. Излазак 4:22, 23.

Када је Бог ступио у завет са Израиљем приликом избављења из Египта, божански план је био да сваки прворођени син из сваког племена буде посвећен делу свештенства. Али у побуни око златног телета, једино је Левијево племе стало на Мојсијеву страну у тој побуни. Због њихове верности, Бог је укинуо Свој план да сваки прворођени из сваког племена буде посвећен свештенству, те је мимоишао остала племена и Левијевом племену дао искључиво право на свештенство. Када весник завета очисти синове Левијеве, то представља историју у којој се један некадашњи заветни народ оставља по страни ради новог заветног народа. То је био случај са Јованом Крститељем, милеритима, а тако ће бити и са сто четрдесет и четири хиљаде. Од 1840. до 1844. године започет је процес очишћења кроз пробно питање пророчке поруке која је била дата Вилијаму Милеру. То је довело до тога да Господ изненада дође у свој храм 22. октобра 1844, али процес очишћења није био окончан све до 1863. године.

„И пророчанство из Данила 8,14: ‘До две хиљаде и три стотине дана; онда ће се светилиште очистити’, и вест првог анђела: ‘Бојте се Бога и подајте Му славу; јер дође час суда Његова’, указивали су на Христову службу у Светињи над светињама, на истражни суд, а не на Христов долазак ради откупљења Његовог народа и уништења безбожника. Грешка није била у рачунању пророчких раздобља, него у догађају који је требало да се збуди на крају 2300 дана. Због те заблуде верници су претрпели разочарање, ипак се све што је било проречено тим пророчанством, и све што су на основу Светога писма имали право да очекују, испунило. Управо у време када су оплакивали неуспех својих нада, догодио се догађај који је вест наговестила и који је морао бити испуњен пре него што би се Господ могао појавити да да награду Својим слугама.“

„Христос је дошао, не на земљу, као што су они очекивали, већ, као што је било предсказано праобразом, у Светињу над светињама храма Божјег на небу. Пророк Данило Га представља као Онога који у то време долази Старцу дана: ‘Гледах у ноћним виђењима, и гле, као Син човечји иђаше с облацима небеским, и дође’ — не на земљу, него — ‘до Старца дана, и приведоше Га к Њему.’ Данило 7:13.“

„Овај долазак прорекао је и пророк Малахија: ‘Господ, кога тражите, изненада ће доћи у свој храм, и Анђео завета, кога желите; ево, доћи ће, говори Господ над војскама.’ Малахија 3:1. Долазак Господа у Његов храм био је изненадан, неочекиван, за Његов народ. Они Га нису тамо очекивали. Очекивали су да дође на земљу, ‘у пламеном огњу да освети оне који не познају Бога и који се не покорављују јеванђељу.’ 2. Солуњанима 1:8.“

„Али народ још није био спреман да се сретне са својим Господом. За њих је још требало да се изврши дело припреме. Требало је да им буде дата светлост која ће њихове мисли упутити ка Божјем храму на небу; и док буду вером следили свога Првосвештеника у Његовој служби тамо, биће им откривене нове дужности. Цркви је требало упутити још једну вест опомене и поуке.

„Каже пророк: ‘А ко ће поднети дан Његова доласка? и ко ће опстати кад се Он појави? јер је Он као огањ топиочев и као сапун бељачки: и сешће као онај који топи и

пречишћава сребро; и очистиће синове Левијеве, и прочистиће их као злато и сребро, да би Господу приносили принос у праведности.’ Малахија 3:2, 3. Они који буду живели на земљи када Христово посредовање престане у небеској светињи мораће да стоје пред очима светог Бога без посредника. Њихове хаљине морају бити без мрље, њихови карактери морају бити очишћени од греха крвљу шкропљења. Благадаћу Божјом и сопственим марљивим настојањем они морају бити победници у борби са злом. Док се на небу одвија истражни суд, док се греси покајаних верника уклањају из светиње, међу Божјим народом на земљи треба да се изврши посебно дело очишћења, уклањања греха. Ово дело је јасније изложено у вестима Откривења 14.“

„Када ово дело буде било извршено, Христови следбеници биће спремни за Његово јављање. ‘Тада ће принос Јудин и Јерусалимов бити мио Господу као у старе дане и као пређашњих година.’ Малахија 3:4. Тада ће црква коју ће наш Господ при свом доласку примити к Себи бити ‘славна црква, која нема мрље, ни боре, ни ишта томе слично’. Ефесцима 5:27. Тада ће она изгледати ‘као зора, лепа као месец, чиста као сунце, страшна као војска са заставама’. Песма над песмама 6:10.“

„Осим Господњег доласка у Његов храм, Малахија такође прориче Његов други долазак, Његов долазак ради извршења суда, овим речима: ‘И доћи ћу к вама на суд; и бићу брз сведок против врача, и против прељубочинаца, и против оних који се лажно заклињу, и против оних који закидају најамника у његовој плати, удовицу и сироче, и који странца лишавају његовог права, и не боје се Мене, говори Господ над војскама.’ Малахија 3:5. Јуда упућује на исти приказ када каже: ‘Ено, иде Господ с мноштвом светих Својих, да изврши суд над свима и да осведочи све безбожнике међу њима за сва њихова безбожна дела.’ Јуда 14, 15. Овај долазак, и Господњи долазак у Његов храм, јесу различити и одвојени догађаји.“

„Христов долазак као нашег Првосвештеника у Светињу над светињама, ради очишћења светиње, приказан у Данилу 8:14; долазак Сина човечјега к Старцу дана, како је представљено у Данилу 7:13; и долазак Господа у Његов храм, који је прорекао Малахија, описи су истог догађаја; а то је такође представљено и доласком женика на свадбу, који је Христос описао у причи о десет девојака, у Матеју 25.“ Велика борба, 424–426.

У последњем пасусу помињу се четири „доласка“, и сви они представљају исти долазак, симболички приказан на четири различита начина. Један од тих „доласка“ јесте прича о десет девојака.

„Често ми се указује на причу о десет девојака, од којих је пет било мудрих, а пет неразумних. Ова прича се испунила и испуниће се до самог слова, јер има нарочиту примену за ово време и, као и вест трећег анђела, испунила се и наставиће да буде садашња истина до свршетка времена.“ Review and Herald, 19. август 1890.

Ако су та четири „доласка“ „описи истог догађаја“, онда ће се та четири „доласка“, која су се испунила на почетку адвентизма у милеритском покрету, поново „испунити“ „до најситнијег слова“ у Илијином покрету на крају адвентизма.

Вилијам Милер и милерити били су представници поруке првог анђела, а у истом одломку из Раних списа који смо недавно навели, порука првог анђела поседовала је истоветне одлике Јована Крститеља. Навели смо одломак који каже да они који су одбацили поруку Јована Крститеља нису могли имати користи од Исусовог учења. У следећем пасусу она каже: „Они који су одбацили прву поруку нису могли имати користи од друге; нити им је користио поноћни поклич, који је требало да их припреми да вером уђу са Исусом у светињу над светињама небеске светиње.“ И Вилијам Милер и Јован Крститељ представљају оруђа суда.

Да се ниједан од њих двојице није појавио, њихови нараштаји не би се сматрали одговорнима за одбацивање светлости. Бог је употребио та два весника да уклони лаодикијски плашт греха, и тиме показао лаодикијску наготу некадашњег изабраног народа, уводећи вест која би, била прихваћена или одбачена, била употребљена на суду као знак да је пророк био међу њима. Историја од 1840. до 1844. године била је прасликована огњем који је сишао на Илијину жртву на гори Кармилу. Истинити пророк био је разлучен од лажних пророка.

Налазимо се на месту где треба да изложимо процес очишћења који је настављен после 22. октобра 1844. године. Сестра Вајт је изјавила да после 22. октобра 1844. „народ још није био спреман да сретне свога Господа. За њих је још требало да се изврши дело припреме. Требало је да им буде дата светлост која ће њихове мисли усмерити ка храму Божјем на небу; и док буду вером следили свога Првосвештеника у Његовој тамошњој служби, биће им откривене нове дужности. Цркви је требало да буде упућена још једна порука опомене и поуке.“

Када је адвентизам одбацио „седам времена“ из двадесет шесте главе Левитске, које је Данило назвао Мојсијевом „заклетвом“, изгубио је способност да препозна да се процес очишћења наставио и после њиховог почетног рада на разумевању истина повезаних са отпочињањем суда.

Процес даљег очишћења размотрићемо у следећем чланку и почети да усклађујемо рог истинског протестантизма, који је милеритски адвентизам примио током 1840-их, са рогом републиканизма.